

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach (ďalej len „**MZ**“) bolo už na svojom zasadnutí dňa 13. 11. 2025 oboznámené s protokolom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „**protokol**“) o vykonaní previerky zákonnosti právnej úpravy regulácie parkovania motorových vozidiel na území mesta Košice, čo zahŕňalo prieskum VZN mesta Košice č. 241 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzenom území mesta Košice (ďalej len „**VZN č. 241**“), VZN mesta Košice č. 248 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva a Prevádzkový poriadok parkovania v zóne regulovaného parkovania v meste Košice (ďalej len „**prevádzkový poriadok**“). Prokuratúra v protokole vytkla niektoré záležitosti, ku ktorým sa mesto Košice vyjadrilo listom č. MK/A/2025/19835 zo dňa 3. 10. 2025 (tento list mesta bol taktiež súčasťou materiálu predloženého na rokovanie MZ).

Ako avizovala prokuratúra v protokole, následne doručila mestu Košice dva protesty prokurátora, a to voči

- (1) prevádzkovému poriadku, ktorý vydal primátor mesta Košice v súlade s VZN č. 241,
- (2) niektorým ustanoveniam VZN č. 241, ktorými sa obmedzuje vydávanie niektorých parkovacích kariet vlastníkov bytov v novostavbe.

Na toto rokovanie MZ sa predkladajú oba protesty prokurátora, hoci *de lege* do kompetencie MZ patrí rozhodovanie len o proteste (2).

Zároveň z ďalej uvedených dôvodov sa navrhuje protestom prokurátora nevyhovieť.

K protestu prokurátora (1) – k všeobecnej nezákonnosti prevádzkového poriadku

Podľa názoru prokuratúry bol prevádzkový poriadok vydaný bez zákonného zmocnenia, čím je v rozpore s § 6a ods. 1 cestného zákona. Primátor prekročil svoju právomoc, keďže zo žiadneho právneho predpisu mu nevyplýva, žeby bol oprávnený vydať normatívny predpis upravujúci práva a povinnosti účastníkov parkovacej politiky pri jej výkone a uplatňovaní.

Z obsahu protestu je zrejmé, že prokuratúra nevzniesla výhrady voči konkrétnym ustanoveniam prevádzkového poriadku, ale „napadla“ prevádzkový poriadok ako celok. Takýto prístup však z ďalej uvedených dôvodov nepovažujeme za správny.

Pritom prokuratúra akoby do istej miery pripúšťala možnosť existencie prevádzkového poriadku, cit.: „vo vzťahu k tzv. parkovacej politike, jej zavedeniu a samotnej prevádzke, nie je úplne zrejmé, čo presne by malo a mohlo tvoriť obsah prevádzkového poriadku parkovacej politiky, pričom logickejší variant odôvodňujúci dôvodnosť a účelnosť existencie prevádzkového poriadku vo vzťahu k úprave dočasného parkovania na území mesta sa javí existencia prevádzkového poriadku konkrétneho parkoviska (zóny) ako územia vymedzeného na prevádzkovanie (dočasného alebo trvalého) parkovania motorových vozidiel. Hypoteticky by potom obsahom takého dokumentu mali byť technické podmienky prevádzky parkoviska na danom mieste ako takého. Aj pre tieto prípady je však v právnom poriadku obvyklá existencia splnomocňovacieho ustanovenia, ktoré prijatie konkretizovanej právnej úpravy lege artis umožňuje a pro futuro aj predpokladá“.

Následne však prokuratúra jednoznačne poukázala len na výslovnú zákonnú dikciu (§ 6a cestného zákona) a konštatovala absenciu zákonného zmocnenia na vydanie prevádzkového poriadku.

Pritom VZN č. 241 obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a veľmi podrobne upravuje všetky aspekty regulácie parkovania. Podľa § 39 ods. 1 VZN *prevádzkovateľ v prevádzkovom poriadku určí podrobnosti o zabezpečení prevádzky parkovacích miest v zóne. V prevádzkovom poriadku možno tiež ustanoviť, že niektoré administratívne poplatky uvedené v prílohe č. 4 sa neuplatňujú alebo sa uplatňujú len v niektorých prípadoch.*

Účelom prevádzkového poriadku teda nie je úprava práv a povinností, ale určenie ďalších podrobností o zabezpečení prevádzky parkovacích miest.

Prevádzkový poriadok obsahuje rad „prevádzkových ustanovení“, ktoré celkom zjavne nemajú povahu „zásahu do práv a povinností“ parkujúcej verejnosti a ktoré je zásadne nevhodné implementovať do VZN – ide napríklad o ustanovenia o spôsobe, akým sa uhrádza parkovné v parkovacom automate či prostredníctvom SMS (uvedenie čísla a tvaru SMS správy), zoznam aplikácií zapojených do parkovacieho systému, podrobnosti o parkovaní na závorových parkoviskách a pod.

Z dôvodu vylúčenia akýchkoľvek pochybností však navrhujeme mnohé ustanovenia prevádzkového poriadku, ktoré v praxi nepriniesli žiadne implementačné problémy, presunúť z prevádzkového poriadku do VZN č. 241. Určite však nepovažujeme za vhodné presúvať ustanovenia, ktorými sa v medziach určených vo VZN „uvoľňuje“ miera regulácie v niektorých prípadoch.

Záverom uvádzame, že podľa nášho názoru by kategorické zamietnutie neprípustnosti prevádzkového poriadku paradoxne znamenalo skôr oslabenie „právnej istoty“ užívateľov parkovacích miest (ako príklad uvádzame, že je pre užívateľov lepšie, ak sú niektoré dôležité technické záležitosti podchytené aj vo formalizovanom dokumente podpísanom primátorom/starostom, na rozdiel od prípadu, kedy by dané informácie boli „len tak“ zverejnené na webovej stránke mesta/obce).

K protestu prokurátora (2) – k obmedzeniam vlastníka bytu v novostavbe

Základným právnym východiskom argumentácie z pohľadu prokuratúry je zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon), pričom prokuratúra dospela k záveru o tom, že rozdielna právna úprava vo VZN č. 241 medzi „bežnými“ vlastníkami bytov a vlastníkami bytov v novostavbách nerešpektuje zásadu rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní služieb podľa antidiskriminačného zákona.

S takýmto konštatovaním si však dovoľujeme vysloviť zásadný nesúhlas.

Základná idea, ktorá podľa nášho názoru legitimizuje možnosť osobitnej regulácie vydávania parkovacích kariet v prípade novostavieb (a to aj formou podstatného obmedzenia), vychádza z nasledovných skutočností:

- v minulosti (najmä v druhej polovici minulého storočia) prebehla v meste masová výstavba mnohohoposchodových bytových domov (tzv. paneláky), pričom k týmto domom boli zrealizovaný aj príslušný počet parkovacích miest, avšak v podstatne nižšom počte, ako určujú súčasné normy; zjednodušene povedané, obyvatelia bývajúci v starších bytových domoch sa musia „uskromniť“ s obmedzeným počtom parkovacích miest (povedané inými slovami, **existujúcim pôvodným bytovým domom prináležia existujúce pôvodné parkovacie miesta**), pričom jedným z nástrojov regulovania dopravy je aj systém rezidentského parkovania, ktorý nastavuje pravidlá v prípade vydávania rezidentských parkovacích kariet;

- v súčasnosti pri výstavbe bytových domov (novostavbách) je daná povinnosť investora zrealizovať aj príslušný počet parkovacích miest, ktoré investor môže umiestniť buď na pozemky priľahlé k domu, alebo (čo je čím ďalej častejší prípad) do prízemných alebo podzemných garáží, ktoré sú stavebne súčasťou bytového domu (t. j. **k novostavbe prináležia parkovacie miesta, ktoré boli vybudované v spojitosti s príslušnou novostavbou**) – zo žiadneho právneho predpisu však nevyplýva povinnosť investora či kupujúceho, aby spolu s bytom bola odpredávaná aj príslušná parkovacia plocha, a preto vôbec nie sú zriedkavé prípady, že investor samostatne odpredáva byty a samostatne parkovacie miesta. V takom prípade vôbec nie je vylúčené, že obyvateľ v novostavbe (či už ako rezident s trvalým pobytom, prípadne ako vlastník/nájomca bytu) si z akéhokoľvek dôvodu nezakúpi parkovacie miesto prislúchajúce k novostavbe a namiesto toho sa bude domáhať vydania rezidentskej karty, ktorá mu umožní parkovanie na verejne prístupných parkovacích miestach (ktoré však z historického hľadiska boli vybudované pre iné bytové domy).

Námietka diskriminácie neobstojí z vyššie uvedených dôvodov, keďže **vlastník bytu v novostavbe (na rozdiel od „pôvodných“ obyvateľov) má možnosť zakúpenia vlastného parkovacieho miesta a keď sa mu vydá rezidentská karta**, fakticky sa zužuje možnosť parkovania pre terajších rezidentov – paradoxne takýto postup vedie skôr k diskriminácii (znevýhodneniu) pôvodných obyvateľov.

Diskriminácia je konanie, keď sa v **tej istej situácii** zaobchádza s jednou skupinou ľudí inak než s inou skupinou ľudí. Vyššie uvedené vysvetlenie motivácie mesta pre zavedenie osobitnej (prísnejšej) regulácie mesta pre vlastníkov bytov v novostavbe však nepochybne predstavuje osobitnú (inú) situáciu v porovnaní s obyvateľmi pôvodných bytových domov.

Zároveň upriamujeme pozornosť aj na výnimku z definície novostavby (§ 4 ods. 4 tretia VZN č. 241): *Za novostavbu sa nepovažuje budova ani vtedy, ak parkovacie plochy uskutočnené v priamej súvislosti s uskutočnením tejto budovy prešli do vlastníctva alebo správy prevádzkovateľa* (t. j. mesta Košice) *aspoň v rozsahu 75 % z celkového počtu parkovacích plôch*. VZN teda obsahuje niekoľko „uvoľňujúcich“ pravidiel zo striktného obmedzenia novostavieb v rámci parkovacej politiky.

Pre úplnosť informácie je vhodné uviesť, že tieto argumenty mesto Košice uviedlo aj vo svojom stanovisku k protokolu, avšak prokuratúra sa s nimi nestotožnila.

K ďalším dôvodom navrhovaných zmien VZN č. 241

Aj keď z kvantitatívneho hľadiska je podstatná väčšina navrhovaných zmien zapríčinená presunom mnohých ustanovení prevádzkového poriadku do VZN č. 241, okrem toho sa navrhuje upraviť aj nasledovné záležitosti:

- z dôvodu zrušenia prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v dôsledku prijatia nového zákona

č. 374/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti je potrebné upraviť definíciu závažného postihnutia dolných končatín formou odkazu na prílohu č. 1 zákona č. 374/2024 Z. z.,

- dopĺňajú sa podmienky pre vydanie zľavnenej abonentnej karty typu DN (v budúcich rezidentských lokalitách typu D, najmä na sídliskách), vrátane malých opráv a spresnení v prílohe č. 1 v časti týkajúcej sa Sídlička KVP,
- vypúšťa sa skúmanie vlastných vyhradených parkovacích miest pre účely vydávania rezidentských kariet, keďže v dôsledku prechodných ustanovení táto podmienka ani nebola zavedená do praxe z dôvodu obzvlášť náročnej technickej implementácie.

Osobitná časť

K čl. I

K bodom 1, 2 a 7

Prevzaté z prevádzkového poriadku. Pre účely VZN sa vlastníkom bytu rozumie aj spoluvlastník v dome, ktorý v katastri nehnuteľností nie je „rozbitý“ na samostatne evidované byty, avšak z dohody spoluvlastníkov je zrejmé, ktorá časť domu (byt) prislúcha konkrétnemu spoluvlastníkovi. Táto záležitosť sa týka primárne meštianskych domov v historickej časti mesta.

K bodu 3

Ako bolo uvedené vo všeobecnej časti dôvodovej správy, z dôvodu zrušenia prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v dôsledku prijatia nového zákona č. 374/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti je potrebné upraviť definíciu závažného postihnutia dolných končatín formou odkazu na prílohu č. 1 zákona č. 374/2024 Z. z.

K bodu 4

Spresňuje sa ustanovenie o vlastníctve vozidla v niektorých osobitných prípadoch, a to formou primeranej aplikácie ustanovení o vymedzení vlastníctva bytu.

K bodom 5 a 6

Prevzaté z prevádzkového poriadku.

K bodu 8

Prevzaté z prevádzkového poriadku. Navrhuje sa, aby sa aj na Bielu sobotu (deň medzi Veľkým piatkom a Veľkonočnou nedeľou) hľadelo ako na deň pracovného pokoja, čo v praxi znamená podstatne menšiu úroveň regulácie ako v prípade bežných pracovných dní.

K bodu 9

Prevzaté z prevádzkového poriadku. Umožňuje sa podnikateľovi, aby mohol na vybranom závorovom parkovisku uhradiť parkovné namiesto klienta.

K bodu 10

Legislatívno-technická úprava z dôvodu zadefinovania legislatívnej skratky „vozidlo“ v § 1 ods. 1 písm. a) – a teda v ďalšom texte postačuje používať tento pojem bez prívlastku „motorové“.

K bodu 11

Hoci v prípade bežných parkovacích kariet je definované obmedzenie dĺžky vozidla na úrovni 5,5 m, navrhuje sa, aby toto obmedzenie neplatilo v prípade „sídľiskových“ abonentných kariet typu DN. Bez ohľadu na to je stále nutné dodržiavať všeobecné pravidlá cestnej premávky, ktoré obmedzujú parkovanie či vjazd nadrozmerných vozidiel; parkovacia karta nepredstavuje výnimku z povinností vyplývajúcich zo zákona.

K bodu 12

Prevzaté z prevádzkového poriadku. Určuje sa postup, ak je sporné vlastníctvo bytu a vozidla. Zároveň sa vypúšťa doterajšie znenie ustanovenia § 22 ods. 4 ohľadom potreby skúmania vlastných vyhradených parkovacích miest pre účely vydávania rezidentských kariet, keďže v dôsledku prechodných ustanovení táto podmienka ani nebola zavedená do praxe z dôvodu obzvlášť náročnej technickej implementácie.

K bodom 13 a 14

Dopĺňajú sa ustanovenia o nároku na zakúpenie zľavnenej abonentnej karty typu DN.

K bodom 15 a 17

Pre vylúčenie akýchkoľvek interpretačných povinností sa v prípade niektorých typoch parkovacích kariet, ktoré môžu byť vydané len v počte jedna karta, dopĺňa slovo „najviac“.

K bodu 16

Legislatívno-technické upresnenie, ktoré sa používa aj v prípade ostatných typoch parkovacích kariet, viažucich na konkrétne vozidlo.

K bodu 18

Prevzaté z prevádzkového poriadku. Abonentná karta TAXI neplatí v prípade Staničného námestia.

K bodu 19

V prílohe č. 1 pri vymedzení rezidentskej lokality Sídlisto KVP sa opravuje zjavná nesprávnosť v označení názvu lokality a spresňuje sa vymedzenie parkovacích miest na uliciach Klimkovičova, Wuppertálska a Wurmova – tieto úpravy sú v súlade so schváleným projektom organizácie dopravy na Sídlistu KVP, ktorý bol spracovaný ešte pred schvaľovaním príslušnej (v poradí siedmej) zmeny VZN v júni 2025.

K bodu 20

Keďže z technických dôvodov sa nepredpokladá možnosť zakúpenia parkovacieho P+R lístka formou SMS, poznámka o prirážke k cene SMS lístka je nadbytočná.

K bodu 21

Prevzaté z prevádzkového poriadku. V prípade parkovania na závorovom parkovisku je vhodné mať zadefinovaný aj poplatok za stratu parkovacieho lístka.

K čl. II

Z dôvodu lepšej prehľadnosti sa navrhuje vyhlásenie úplného znenia VZN.

K čl. III

Účinnosť zmeny VZN sa navrhuje od 1. marca 2026. Podľa § 6 ods. 8 zákona č. 369/1990 Zb. účinnosť nadobúda pätnástym dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti. Ak je to odôvodnené naliehavým verejným záujmom, možno v nariadení výnimočne ustanoviť skorší začiatok jeho účinnosti, najskôr však dňom vyhlásenia. V tunajšom prípade možno naliehavý verejný záujem identifikovať jednak v potrebe prerokovať protesty prokurátora a čo najskoršej implementácii odporúčaní, ktoré boli akceptované, jednak v potrebe doladiť niektoré ustanovenia súvisiace s rezidentskou lokalitou Sídlisto KVP (čo sa týka abonentnej karty DN, resp. opravy prílohy č. 1 v dotknutej časti).

Košice 26. 1. 2026

Spracovali: referát právny a legislatívny
referát parkovania